



**V Міжнародна
науково-практична конференція**

**ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Збірник тез доповідей

Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного
університету**

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез доповідей
за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції
21-22 жовтня 2021 року**

**Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.**

УДК 37:378.011.3-057.4:316.476(477:4)(043.2)

О – 72

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

Рецензенти:

Сотська Галина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 жовтня 2021 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 348 с.

ISBN 978-617-7495-48-1

У збірнику представлено тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Молнар Т. І. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2021

БУНДАШ І.В., ТЯГУР В.М.	
ВПЛИВ ТВОРІВ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ЛЮДИНИ.....	71
БУСОВА О.В.	
РЕФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ КНР.....	73
ВІНЕР Г.І.	
ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ОБДАРОВАНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	74
ВЛК Н.В., ТИВОДАР О.	
ВІТЧИЗНЯНІ АКТУАЛІТЕТИ ОРГАНІЗАЦІЇ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ....	76
ВОВЧОК В.М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І.	
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОБ'ЄКТІВ І ЯВИЩ ПРИРОДИ.....	78
ГАВРИЛЕЧКО Г.О.	
БАГАТОГРАННІСТЬ І ГЛИБИНА ВИХОВНОЇ РОБОТИ ПЕДАГОГА В КЛАСІ ГРИ НА ФОРТЕПІАНО.....	81
ГАВРИШКО С.Г., ФЕДИНА Ю.Р.	
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	82
ГАЙНАЛІЙ В.В., ЛІБА О.М.	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ.....	84
ГАРТЛ О.Є., БРИЖАК Н.Ю.	
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	86
ГЕБЕШ М.М., БАРНА Х.В.	
ПОСЛІДОВНІСТЬ ЕТАПІВ ЗАСВОЄННЯ МУЗИЧНО-ДИДАКТИЧНИХ ІГОР ДОШКІЛЬНИКАМИ.....	88
ГИЧКО М.В., ЛІБА О.М.	
НЕСТАНДАРТНІ ЗАДАЧІ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ.....	90
ГЛАГОЛА О.М.	
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ГУМАННОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ.....	92
ГРАБ Л.М., ФАЗЕКОШ Н.Ю., ЛАВРЕНОВА М.В.	
ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	95
ГРАБ М.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	96
ГРАБ М.В., ЖЕЛЕЗНЯК І.Г., СЮТРИК В.М.	
ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	99
ГРЕЧИН М.М., БРИЖАК Н.Ю.	
ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	101

5. Налагоджена співпраця адміністрації школи та вчителів у вирішенні завдань фізичного виховання учнів.

Разом з тим, щоб форми позакласної роботи дали бажаний результат, вони повинні бути внутрішньо сприйняті педагогічним колективом і звичайно ж учнями.

Список використаних джерел

1. Остапенко О. Позакласна робота у підвищенні ефективності занять фізичною культурою молодших школярів. / О. Остапенко // Фізичне виховання в школі. – 2006. – №1. – С.46-48.

2. Фізичне виховання школярів / Уклад. Григораши В.В. – Харків: ВГ «Основа», 2009. – 112 с.

3. Якименко С. І. Формування культури здорового способу життя учнів основної школи у позакласній роботі / С. І. Якименко, Н. В. Оксеньчук. – К.: Видавничий дім «Слово», 2012. – 288 с.

4. Луцик І. В. Спортивні змагання у школі / І. В. Луцик. – Харків: ВГ «Основа», 2009. – 222 с. – (Фізична культура).

ГАЙНАЛІЙ В.В.,
ЛІБА О.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Українська професійна освіта перебуває нині в стані модернізації та раціоналізації цілей, змісту та завдань навчання майбутніх фахівців. У цих умовах особливого значення набуває визначення шляхів вирішення проблеми професійного саморозвитку та самовдосконалення педагогічних кадрів. Лише висококваліфіковані педагогічні працівники, компетентні в питаннях самоосвіти, самовдосконалення, саморозвитку здатні забезпечити належні умови для формування основ професійного саморозвитку майбутніх фахівців будь-якої сфери діяльності.

Проблемі професійного саморозвитку майбутніх учителів присвячено значну кількість праць у галузі філософії, психології та педагогіки вищої школи. Зокрема, в роботах М. Бахтіна, К. Абульханова-Славська, І. Бех, П. Гальперін, В. Зінченко, О. Леонт'єв, С. Максименко, А. Фурман, О. Газмана, А. Меренкова.

Теоретико-методологічні засади саморозвитку особистості представлено в працях зарубіжних дослідників: Р. Бернс, А. Маслоу, К. Роджерс.

Професійне навчання здобувачів вищої освіти в навчальному закладі має слугувати передумовою його професійного розвитку. Професійний розвиток – це набуття нових компетентностей необхідних для ефективної професійної діяльності.

Зміст поняття «професійний саморозвиток» з різних позицій досліджувався багатьма науковцями. В. Піддячий [1] стверджує, що професійний саморозвиток майбутнього вчителя – це процес системного,

цілеспрямованого впливу здобувача вищої освіти на себе через самовиховання та самоосвіту з метою формування та вдосконалення професійних параметрів для підвищення рівня впливу на почуття учнів. Рушійною силою цього процесу, на думку дослідника, виступає мотивація. Майбутньому вчителю, на підготовчому етапі професійного саморозвитку, потрібно сформувати в себе позитивне ставлення до самого процесу саморозвитку. Ставлення до професійного саморозвитку складається з сукупності потреб, мотивів, цілей та сенсів. Причому, в структурі мотиваційного ставлення кожна із вказаних складових виконує певну функцію: потреба-активуючу; мотив – спонукальну; ціль – спрямовуючу; сенс – смислювальну.

Виходячи з теорії С. Рубінштейна [2], всі мотиви пов'язані з наданням переваги певному предмету, що зацікавив (у нашому випадку - професійний саморозвиток), зводяться до чотирьох основних видів мотивів: безпосередній інтерес до змісту предмету, інтерес до видів діяльності, яких потребує обраний предмет, інтерес, який пов'язаний із можливістю реалізувати власні здібності, інтерес до опанування предметом, що пов'язаний з майбутньою професійною діяльністю.

На думку І. Ігнацевич [3], мотиви до професійного саморозвитку майбутнього вчителя можна поділити на зовнішні та внутрішні. «Зовнішня мотивація – це мотивація, викликана об'єктивними потребами майбутнього вчителя. Вона передбачає очікування винагород, заохочень або навпаки – покарань чи інших чинників, які можуть викликати як бажання до діяльності, так і гальмувати небажану поведінку. Внутрішня мотивація- це мотивація, викликана сформованою світоглядною позицією та духовними потребами майбутнього вчителя. Прагнення до задоволення зовнішніх та внутрішніх мотивів професійного саморозвитку стимулює майбутнього вчителя до процесу саморозвитку». Отже, для запуску механізму професійного саморозвитку майбутнього вчителя необхідно створити відповідні сприятливі умови. Здобувач вищої освіти має чітко усвідомити, яким він є, якого рівня професійної здатності досягнув, яким може бути в майбутньому. Чим глибше відбувається це усвідомлення, тим ефективнішим може бути процес професійного саморозвитку майбутнього вчителя. Майбутній учитель стає суб'єктом професійного саморозвитку за таких педагогічних умов:

- орієнтація процесу навчання на формування спрямованості майбутнього вчителя на самоактуалізацію та самодетермінацію в майбутній професійній діяльності;

- збагачення змісту навчання системою понять і концепцій, що націлюють майбутніх учителів на рефлексію, самопроєктування, самонавчання, самоорганізацію, саморозвиток у галузі професійнозначимих якостей особистості;

- застосування технологій навчання, що сприяють набуттю досвіду професійної діяльності та розвивають в особистісно-професійному аспекті; – формування в майбутнього вчителя вмінь що до складання власної програми

професійного саморозвитку на будь-якому етапі його професійного становлення.

Отже, під професійним саморозвитком майбутніх учителів ми розуміємо складний багатокомпонентний процес, який залежить від багатьох чинників, визначальними серед яких є професійне самопізнання та професійне самовдосконалення.

Сформована в процесі фахової підготовки в педагогічному закладі вищої освіти здатність майбутнього вчителя до професійного саморозвитку - одна з необхідних умов планування й реалізації його особистих професійних досягнень на всіх етапах професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Піддячий В. М. Формування мотивації до професійного саморозвитку майбутнього вчителя: Педагогічна майстерність як система професійних і мистецьких компетентностей: зб. матер. XI Міжнар. педагогічно-мистецьких читань пам'яті проф. О. П. Рудницької, – Чернівці: ЗеленаБуковина, 2014. – С.172-174.

2. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии / С. Л. Рубинштейн – Л., 1989. – 254 с.

3. Ігнацевич І. І. Професійний саморозвиток як чинник формування професійної культури педагога / І. І. Ігнацевич [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://intkonf.org/ignatsevich-i-i-profesiyniy-samorozvitok-yak-chinnik-formuvannya-profesiynoyi-kulturi-pedagoga>.

ГАРТЛ О.Є.,
БРИЖАК Н.Ю.

Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Підготовка сучасного вчителя початкової школи, здатного до новаторства, самовдосконалення й самореалізації, потребує висококваліфікованого набуття ним фахових компетентностей. Адже, вчитель нової української школи повинен бути креативним, творчим, готовим до прийняття рішень, самостійних міркувань, командної роботи, яка ставить перед собою мету і знає шляхи її творчого вирішення. Самостійно досягти необхідних результатів може не кожна молода людина, тому саме навчання у закладі вищої освіти має стати тим періодом, що сприяє навчанню, вихованню, формуванню і розвитку професійних вмінь, які відповідають вимогам сучасної освіти і стануть основою у становленні і розвитку особистісних якостей.

Свідченням необхідності застосування компетентнісного підходу у підготовці майбутніх педагогів, формування професійної компетентності, ключових компетенцій та компетентностей є завдання визначені у Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, Концепції «Нова українська школа»,



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>